



Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**FONAMENTS TEÒRICS DE
L'EDUCACIÓ PER A LA SALUT**

Coordinació: ALZURIA ALÓS, ROSA MAR

Any acadèmic 2021-22

Informació general de l'assignatura

Denominació	FONAMENTS TEÒRICS DE L'EDUCACIÓ PER A LA SALUT			
Codi	14059			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Màster Universitari en Educació per a la Salut	1	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	8			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	4	4	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	ALZURIA ALÓS, ROSA MAR			
Departament/s	INFERMERIA I FISIOTERÀPIA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català – Castellà – Anglès.			
Distribució de crèdits	Aquesta assignatura pertany al Mòdul I: Bàsics. L'assignatura consta de 8 ECTS i correspon al primer semestre. Al llarg del curs es duran a terme activitats presencials 40 % i no presencials 60 %.			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ALZURIA ALÓS, ROSA MAR	rosamar.alzuria@udl.cat	3	
GOMEZ SANTOS, SANTIAGO FELIPE	santiagofelipe.gomez@udl.cat	1,5	
MERCADER GARCÍA, CLARA	clara.mercader@udl.cat	1,5	
SELVA PAREJA, LAIA	laia.selva@udl.cat	2	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Analitzar, reflexionar i aprofundir en cadascun dels conceptes teòrics relacionats amb l'Educació per a la Salut (EpS).
- Integrar i sistematitzar els conceptes bàsics de l'EpS.
- Proporcionar una visió global i integradora de l'EpS.
- Conèixer les teories i models per conceptualitzar els processos d'intervenció d'EpS.
- Analitzar el caràcter multidisciplinari de l'EpS.

Competències

Competència generals:

- CG1. Coneixement dels fonaments científics, teòrics i metodològics de l'EpS.

Competències específiques:

- CE1. Integrar coneixements i avenços de l'EpS en la seva actuació professional amb actitud reflexiva i crítica.
- CE2. Seleccionar i utilitzar teories i models per conceptualitzar els processos d'intervenció en EpS.

Competència transversal:

- CT5. Aplicar la perspectiva de gènere en el coneixement existent sobre els processos de salut-malaltia-mortalitat.

Resultats d'aprenentatge:

- Identifica els biaixos de gènere en el coneixement existent sobre els processos salut-malaltia-mortalitat.
- Coneix els conceptes de gènere relacionats amb les ciències de la salut, identificant la importància per a la salut de la identitat, els rols i les creences socioculturals de gènere en dones i homes.

Continguts fonamentals de l'assignatura

L'assignatura s'estructura en l'estudi en profunditat de dos grans eixos:

- Fonaments científics d'Educació per a la Salut (EpS).
- El professional de la EpS
 - Models i paradigmes en Educació per a la Salut.
 - Orientació multidisciplinària: Psicologia, Pedagogia, Història, Antropologia, Economia, ètica, Ciències de la Salut (Infermeria, Medicina, Epidemiologia, Salut Pública).

Eixos metodològics de l'assignatura

L'assignatura consta de 8 crèdits ECTS:

	Activitats de treball presencial	Hores destinades a la activitat formativa	Percentatge de presencialitat	Percentatge de presencialitat (calculats sobre el 100 %)
1	Lliçons magistrals	20 h	10 %	25 %
2	Proposta, exposició i debat de casos concrets pels alumnes	20 h	10 %	25 %
3	Sessions periòdiques de recolzament, assessorament i seguiment per la cohesió del programa com per la seva elaboració i presentació	20 h	10 %	25 %
4	Seminaris	20 h	10 %	25 %
		80 h	40 %	100 %

	Treball autònom	Hores destinades	Percentatge	Percentatge (calculats sobre el 100 %)
1	Lectures	24 h	12 %	20 %
2	Projecte treball de màster	54 h	27 %	45 %
3	Estudi i resolució de casos i problemes	42 h	21 %	35 %
		120 h	60 %	100 %

Pla de desenvolupament de l'assignatura

El desenvolupament de l'assignatura està disponible a l'espai del Campus Virtual d'aquesta, on s'especifica de manera detallada, l'organització dels eixos metodològics, la descripció dels tallers (responsable, objectius i contingut), el cronograma i les activitats avaluatives (incloses les dates de lliurament).

Les sessions presencials es desenvoluparan en la Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia al Campus de Lleida. Si es canvia d'ubicació, de manera puntual, es notificarà amb anterioritat a l'alumnat.

Les sessions poden ser enregistrades, per aquest motiu la Universitat de Lleida (UdL) informa que, amb finalitats

docents, enregistrarà imatges que identifiquin l'estudiantat i altres persones que participen en les activitats acadèmiques. El responsable del tractament d'aquestes imatges és la UdL (dades de contacte del representant: Secretaria General. Plaça de Víctor Siurana, 1, 25003 Lleida, sg@udl.cat; dades de contacte del delegat de protecció de dades: dpd@udl.cat).

Aquestes imatges només s'utilitzen per impartir docència, avaluar els coneixements de l'assignatura i per a projectes de millora docent. L'ús de les imatges respon a l'obligació legal de la UdL d'impartir i millorar la docència universitària, d'acord amb la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats.

Les imatges, un cop enregistrades, es conserven com a mínim mentre no prescrivin les corresponents accions i reclamacions contra l'avaluació aprovada pel professorat. Es destrueixen en els termes i condicions previstes en la normativa sobre conservació i eliminació dels documents administratius de la UdL, i les taules d'avaluació documental aprovades per la Generalitat de Catalunya (<http://www.udl.cat/ca/serveis/arxiu/>).

La UdL no comunicarà mai aquestes dades a tercers, llevats dels casos estrictament previstos en la Llei. Les persones interessades poden accedir a les seves imatges; sol·licitar-ne la rectificació, supressió o portabilitat; oposar-se al tractament i sol·licitar-ne la limitació, mitjançant escrit tramès a l'adreça dpd@udl.cat <mailto:dpd@udl.cat>. També poden presentar una reclamació adreçada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, mitjançant la seu electrònica de l'Autoritat (<https://seu.apd.cat>) o per mitjans no electrònics.

Sistema d'avaluació

En referència a l'entrega de les activitats, aquestes s'hauran de penjar a l'apartat Activitats del Campus Virtual abans de la data fixada pel/per la docent. En aquells casos on l'alumne/a no entregui l'activitat contarà com a activitat no realitzada de forma injustificada i, per tant, obtindrà un 0 en la qualificació. En cas que l'activitat integri o estigui basada en el treball realitzat a la sessió presencial, i l'alumne/a hagués justificat la seva absència hi haurà d'entregar una altra activitat compensatòria dels continguts treballats a aquesta.

Eixos d'avaluació:

Sistemes d'avaluació	Ponderació
Assistència i participació activa als seminaris, tallers i classes presencials	50 %
Elaboració de treballs i activitats grupals	20 %
Resolució de casos	20 %
Anàlisi, recensió i presentació de documentació científica	10 %

Activitats avaluatives:

- Assistència i participació activa als seminaris, tallers i classes presencials 50 %:
 - Presentació i defensa creativa del programa d'Educació per a la Salut dissenyat 10 %.
 - Avaluació del procés de treball col·laboratiu i del resultat obtingut 10 %.
 - Assistència i participació activa 30 %.
- Elaboració de treballs i activitats grupals 20 %:
 - Disseny i presentació del programa d'Educació per a la Salut dissenyat 10 %.
 - Anàlisi crítica del programa d'Educació per a la Salut dissenyat 10 %.
- Resolució de casos 20 %:
 - Anàlisi i aplicació de les TIC en activitats integrades en un programa d'Educació per a la Salut.
- Anàlisi, recensió i presentació de documentació científica 10 %:
 - Identificació i anàlisi d'articles en els que s'utilitzi, en cadascun d'ells, un instrument metodològic pel disseny i implementació d'un programa d'Educació per a la Salut. Avaluació entre iguals (intragrup/entre grups).

Altres consideracions:

- L'assistència és **obligatòria**; només es permetrà l'absència al 20 % de les classes sempre que aquesta estigui justificada.
- Per les característiques de l'assignatura, no es contempla la possibilitat d'avaluació única.
- Té dret a recuperar qualsevol activitat d'avaluació igual o superior al 30 % de la nota final en una assignatura o matèria. Però, pel que fa a l'assistència i participació, no es tindrà dret a recuperar-la en cas de que estigui suspesa, ja que l'assistència de cada taller individual no tindrà una ponderació major del 30 % en la nota final.
- Es qualificarà a l'alumnat com a **no presentat** sempre que les activitats avaluatives entregades no superin el 30 % del valor de la nota total de l'assignatura.
- Cal superar cadascun dels eixos (amb una **nota mínima de 5** sobre 10) per poder realitzar la mitjana. En el cas de que no es superi alguna de les parts, l'assignatura quedarà suspesa.
- Pel que fa a la política de **plagi**: assignar l'autoria d'un treball que no és pròpia implica un suspens d'aquella activitat avaluativa.
- En quant al respecte pel **medi ambient**: només s'acceptaran treballs lliurats per via electrònica. No cal lliurar-los en paper ni enquadrar.
- Aquells/es alumnes que obtinguin una nota final de l'assignatura igual o superior a 9,0 punts seran candidats/es a optar a la qualificació de **Matrícula d'Honor**. El nombre de Matrícules d'Honor atorgades anirà en relació al que es detalla a la Normativa de l'Avaluació i de la Qualificació de la Docència en els Graus i Màsters a la UdL.

Bibliografia i recursos d'informació

- Gómez SF, Selva L, Martínez M, Sáez S. Educación para la Salud. Elabora un programa en 8 etapas. Lleida: Culbuks; 2016.
- Eldredge LKB, Markham CM, Ruitter RAC, Fernández ME, Kok G, Parcel GS. Planning Health promotion Programs: An Intervention Mapping approach. 4th edition. San Francisco: Jossey-Bass; 2016.
- Sáez S, Martínez M, Torres C. Educación para la salud. Aportaciones multidisciplinares a la formación e investigación. Lleida: Milenio; 2015.
- McKenzie JF, Neiger BL, Thackeray R. Planificació, implementació i avaluació del programes de promoció de la salut. Girona: Documenta Universitaria; 2012.
- Gottlieb NH, Kok G, Parcel GS, Bartholomew LK, Fernández ME. Planificació de programes de promoció de la salut. Girona: Documenta Universitaria; 2011.
- García, Martínez A (coord). Claves de educación para la salud. Murcia: DM; 2008.
- Sáez S, Font P, Pérez R, Marqués F. Promoción y educación para la salud: conceptos, metodología, programas. Lleida: Milenio; 2008.
- Pérez Calvo R, Sáez Cárdenas S. El grupo en la promoción y educación para la salud. Lleida: Milenio; 2005.
- Perea Quesada R. Educación para la salud: Reto de nuestro tiempo. Madrid: Díaz de Santos; 2004.
- Marqués Molias F, Sáez Cárdenas S, Guayta R. Métodos y medios en promoción y educación para la salud. Barcelona: UOC; 2004.
- Molina MC, Fortuna M. Experiencias educativas para la promoción de la salud y la prevención. Barcelona: Laertes; 2003.
- Fernández Ballesteros R. Evaluación de programas: Una guía práctica en ámbitos sociales, educativos y de salud. 2ª reimpresión. Madrid: Síntesis; 2001.
- Flores Biernet MD. Educación para la salud y la enfermería. Murcia: Diego Marín; 2001.
- García Martínez A, Sáez Carreras J, Escarbajal de Haro A. Educación para la salud: la apuesta por la calidad de vida. Madrid: Arán; 2000.
- Pérez-Llantada Auría C, López de Llave A. Evaluación de programas de salud y servicios sociales: metodología y ejemplos. Madrid: Dykinson; 1999.
- Greene WH, Simons-Morton BG. Educación para la salud. México: Interamericana; 1998.
- Serrano González MI. La educación para la salud del siglo XXI: comunicación y salud. Madrid: Díaz de Santos; 1998.
- Costa M, López E. Educación para la salud. Una estrategia para cambiar los estilos de vida. Madrid: Pirámide; 1996.
- Evans RG, Barer ML, Marmor TR. ¿Por qué alguna gente está sana y otra no?: los determinantes de la salud de las poblaciones. Madrid: Díaz de Santos; 1996.
- Rochón A. Educación para la salud. Guía práctica para realizar un proyecto. Barcelona: Masson; 1996.

- Rodríguez Marín J. Psicología social de la salud. Madrid: Síntesis; 1995.
- Hawe P, Degeling D, Hall J. Evaluación en promoción de la salud. Guía para trabajadores de la salud. Barcelona: Masson; 1993
- Fernández Sierra J, Santos Guerra MA. Evaluación cualitativa de programas de educación para la salud: Una experiencia hospitalaria. Málaga: Aljibe; 1992.
- Salleras Sanmartí L. Educación Sanitaria: principios, métodos y aplicaciones. 2ª reimpresión. Madrid: Díaz de Santos; 1990.
- Organización Mundial de la Salud. Educación para la salud. Manual sobre educación sanitaria en atención primaria de salud. Ginebra: OMS; 1989.
- Pineault R, Daveluy C. La planificación sanitaria: conceptos, métodos y estrategias. 2ª edición. Barcelona: Masson; 1989.
- Hanak M. Educación sanitaria del paciente y su familia. Barcelona: Doyma; 1988.
- Seppilli A, Modolo MA. Educazione Sanitaria. Il Pensiero Científico. Roma: Iliaene; 1981.